

[Undervisningsministeren.]

gere løsning på, end forslaget giver, noget i retning af den svenske støttelov til voksenundervisningen. Lad os se på det.

(Kort bemærkning).

Damsgaard: Jeg vil gerne gøre en kort bemærkning, fordi det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre)s stilling til dette problem stadig undrer mig og skuffer mig. Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) sagde: på forhånd er jeg imod et obligatorisk 8. skoleår — men endda går han med til, at man forsøgsvis indfører det, og det er da en begyndelse til, at det skal fortsættes. Derfor synes jeg, det er inkonsekvent. Det strider også imod det, som jeg iøvrigt mener er det ærede medlems skolesyn, og derfor appellerer jeg i denne debat til, at vi i enighed snarest får dette stykke taget ud og også det, der står i § 1, stk. 3, således at vi kan komme til at drøfte og forme de ting, som der er mulighed for at skaffe enighed om, og som jeg også tror har en stor værdi for ungdomsarbejdet. Jeg synes heller ikke, det er rigtigt, når det ærede medlem siger, at der er tale om et sammenspil mellem skole og arbejde, at denne blide overgang fra skolen til arbejdet skulle kunne nås særlig ved dette 8. skoleår. Det må da også være en misforståelse, for her er tale om, at børnene fra det 14. til det 15. år skal gå i skole, ligesom de gjorde fra det 13. til det 14. år. (*Jørgen Jørgensen [Lejre]: Slet ikke!*) Jo, det er tanken, at de skal fortsætte, hvis de skal gå i den almindelige skole. Hvis man vil søge andre skoler som erstatning, er det noget helt andet; og hvis man vil have denne skole, må man ikke vente, at arbejdet kan blive særlig virksomt. Det er rigtigt, at man kan udsætte overgangen fra skolen til arbejdet, til det hårde liv, et år. Det med at blande skole og ungdomsundervisning sammen kan ske efter § 1, stk. 3, men det skal også være frivilligt.

(Kort bemærkning).

Jørgen Jørgensen (Lejre): Jeg kan i og for sig godt forstå, at vi kunne blive enige med det ærede medlem hr. Damsgaard, hvis vi ville tage de ting ud af lovforslaget, som han ikke synes om. Men en sådan måde at

opnå enighed på er ikke tilfredsstillende for modparten.

Der er ikke her tale om et obligatorisk 8. skoleår. Det ærede medlems fremstilling af, hvad forslaget tilsigter, stemmer ikke med dets indhold. Det problem, der foreligger, er dette: skal vi give tilladelse til, at enkelte kommuner under hensyntagen til alle de bestemmelser, jeg har nævnt, skal have adgang til forsøgsvis at iværksætte en undervisning, som kan kombineres med, at børnene eller de unge samtidig er i arbejde, en undervisning på højst 120 timer årlig, altså een dag om ugen? Det har ikke noget med et 8. skoleår eller med obligatorisk undervisning at gøre. Forældre kan få deres børn fritaget, de kan få det udsat til et andet år, de kan vente med undervisningen, blot den er påbegyndt inden den 17. år. Der er givet alle de ventiler, der overhovedet kan gives. Hvis man interesserer sig for dette problem — det gør jeg, og det gør det ærede medlem også — må man indse, at vi kommer ikke videre ved, at halvdelen af befolkningen siger: vi vil ikke være med til en udvidet undervisning, til undervisning i et 8. skoleår, og den anden halvdel siger, at det er det eneste, der kan løse problemet. Så er det, jeg hævder: jeg er på forhånd imod det 8. skoleår, jeg er på forhånd imod obligatorisk undervisning; men når der står disse synspunkter overfor hinanden, lad os så få prøvet — hvor der er interesse derfor og forældrene giver tilslutning — om det er muligt at forene en undervisning — ikke en almindelig skoleundervisning, men en særlig undervisning — med deltagelse i det praktiske arbejde. Det er et problem, som man ikke kan vise fra sig med nogle almindelige bemærkninger, således som det ærede medlem gør forsøg på det.

(Kort bemærkning).

Damsgaard: Det ærede medlem må erkende, at det, som den højtærede undervisningsminister her vil prøve, er en udvidet undervisningspligt, forsøgsvis indtil videre i de kommuner, der selv vil, og det er det, som vi i gammel tid, i hvert fald populært, kaldte det 8. skoleår. En udvidet undervisningspligt — lad os kalde det det — er det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre)